

అ లు డి అ ల క

కేవలం అజ్ఞానంచేత—ఏ విషయాన్ని గురించి మాటాడుతున్నానో దాని తళా తోకా తెలియని కారణంచేత — బొందను బడవళ్ళలో నే కూడా ఒకణి. సంఘంలో ఇటువంటి, అంటే నావంటి, అభిప్రాయానికే అర తలేనివాళ్ళ దురభిప్రాయాలు, (ఇంగ్లీషులో ముచ్చటగా “ఫాల్స్ కన్విక్షన్స్” అంటారు) కలిగి ఉండటానికి అవకాశాలూ, అవి చప్పన మార్చుకోకుండా ఉండటాని కవకాశాలూ జాసిగా ఉంటూ ఉన్నై. ఈ కథ చదివినవారలా వెళ్ళి తలో బోగందాన్ని ఉంచుకోమనికాదు, ఒక వేళ ఎవరై నా అటువంటి పనిచేస్తే వారి చర్యను సంఘం ఏ దృష్టితో చూడాలని !

మా మామగారి విషయమై నేను శాంతంగా ఆలోచించి ఉండవలసింది. నే నాయన్ను విచారించటానికి తగిన అనుభవమూ జ్ఞానమూ కలిగితేనని గమనించి ఉండవలసింది. అట్లా చేశానా? ఒక్కనాటికి చెయ్యలేదు ! మీదుమిక్కిలి నా ర కం ఉడికిపోయింది. ఆయన బోగందాన్ని ఉంచుకున్నాడని తెలియగానే, ఇక నాకు ఆలోచించటానికి తగిన శాంతం ఎక్కడిది ?

నిజానికి రోకం దృష్టితో చూస్తే నేను శాంతంగా ఉండవలసిన అవసరం ఏముంది ? అలుణిగా, మా మామగారి విషయమై నేను పొగరుబోతుతనం చూపించటాని కవకాశం ఉంటూంటే ఎవడు వదులుకుంటాడు ? ఒక్క పొగరుబోతు తనమే కాదు. ఆయన ఇతర కష్టసుఖాలతో నాకు ప్రసక్తి లేకపోయినా ఆయనలో ఈ కళంకం నాకు చాలా అప్రతిష్టకు కారణమన్నట్టు నటించటానికి, ఆ ప్రకారం నన్ను నేను నమ్మించుకోటానికి, ఆయన్ను మంచిగానె నా చెడుగానె నా కొ తమారంలోకి తిప్పి ఆయన్ను బాగుచేస్తే బాధ్యత నామీద వేసుకోటానికి, ఇందుమూలంగా నా యోగ్యత నలుగురికి — అడగని వాడిది పాపం !— వెళ్ళడించటానికి నాకు సంఘం అనుజ్ఞ ఇచ్చింది. అటువంటి అవకాశం ఎవడై నా వదులుకుంటాడా ?

“అయితే, అబ్బ, నువ్వా సాంప్రదాయాలన్నీ చూసుకొని మరీ ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకున్నావు కావూ ?” అని ఎవరై నా అడిగినట్లయినా, సమాధానం ఉండనే ఉంది ! శారదా బిల్లా ! ఆ అడావుడి ! అంతా మా పినతండ్రిమీద పెటానూ ! నిమిషాలమీద ఈ ఏర్పాట్లన్నీ ఆయిపోయినయ్యా ! తీరా పదహారో రోజు పండుగ నాడుగా, మా అ తగారు బోగందని తెలిసింది ! శారదా బిల్లని చెప్పిం తరవాత మరి నోరై తటానికుండా ?.....అప్పటి నన్ను నే నెన్నడూ క్షమించలేను !

ఈ వార విన్నప్పుడు నన్ను చూచి తీరాలి. ఇలంతెతు ఎగిరిపడాను. వెరివాడలే చెడవాగాను. మా బాబాయి అప్పటికే నన్ను మందలించాడు— వెధవలే ప్రవరించ వద్దన్నాడు. నా కా మందలింపు ఆనలేదు. అప్పటి నా మనస్సుతో ఆలోచిస్తే నా మామగారు ఆయన సౌఖ్యానికి బోగందాన్ని ఉంచుకోవటం నాకు లక్షవిధాల అవమాన కరంగానూ, అపకారంగానూ కనపడదీ. అటువంటి వాడి కూతురితో కాపరమేమిటి పొమ్మనుకున్నాను. ఆ పెళ్ళాం నా కక్కరేదని ఒకరిద్దరితో చెప్పినట్లు కూడా జాపకం.....నన్ను వెధవకిందనే కట్టి ఉంటాడు !

అది మొదటి వికారం.

రెండో వికారం పెళ్ళయిన తరువాత నా భార్య రజస్వలా కావటంతో ప్రారంభించింది. ఈ లోపుగా నా భార్యను పదిలేసి మరుపెళ్ళి చేసుకుని లోకా న్నెదుర్కోలేనని తేలిపోయింది. పైగా నా భార్య రజస్వలా అయిందని తెలియ గానే దాని ఆకారం సుషుప్తి జాగ్రతత విచక్షణ లేకుండా కళ్ళలో మెదలటం మొదలు పెట్టింది. కాస్త కినువిప్పింది; కాని అలుడి తనం వెనకంజ వెయ్య లేదు మామగారి మీద కోపం ధార్యమీద చూపించట మేమిటి ? మనలోమాట ! అంత చక్కని పెళ్ళాన్ని అంత స్వల్ప కారణానికెవడై నా వదులుకుంటాడా ? నే నంత మూరుణా ? నాకు ముందూ వెనకా. సంగతి సందర్భం — దాం దుంప తెగా ! — అంత మరీ తెలియదా ? పసివాణ్ణా ?

ఇది రెండో వికారం. ఈ మార్పు కేవలం భార్యను పోగొట్టుకోకుండా ఉండగలందులకేనని స్పష్టంగా తెలిసిపోతున్నదనుకుంటా. హృదయంలో మామగారిని గురించి అభిప్రాయభేదం ఏమీలేదు. ఆ మాటకొస్తే పెక్కి కూడా చెప్పకోదగ్గదేమీ లేదు. ఈ లోపల మామగారుంచుకున్న మనిషిని గురించి విన్న రెండు ముక్క లూ — అందమైన మనిషినీ, పరాయివాడివంక మొహం ఎత్తి చూడ దనీ — నా అభ్యంతరాన్ని మరింత బలపరిచినై అని కూడా తెలుసుకోవాలి !

ఆ కాస్త పనీ — నా పెళ్ళి — చేసేసి సంవత్సరం జరక్కమునుపే తను కాస్తా పరమపదం వేంచెయ్యటంలో మా బాబాయి ఎంతమాత్రమూ పెద్దమనిషి తరహాగా ప్రవరించలేదని భావించాను.

నా పెళ్ళాం పెద్దమనిషై సంవత్సరం కావచ్చింది. భార్యను కాపరానికి పంపించవలసిన బాధ్యత మామగారి మీద ఉంచకుండా ఈ పాడు సంఘం భర చేతనే ఆ కాస్త ముక్కా అనిపించటం ఎందుకా అనుకున్నాను. ఎందుచేతంటే, వేరు పరిసితులో నా కడగటానికి అభ్యంతరం లేదుకాని ఇప్పుడు నేను నిషేకం చెయ్యమని మామగారి నడగటం “నువ్వు బోగందాన్ని ఉంచుకున్నందుకు నా కేమీ అభ్యంతరంలేదు !” అని ఒప్పుకున్నట్టేగా ! ఏ విధంగానైనా మామ

గారి చేతనే "అబ్బాయి, పిల్లను తీసుకుపో అమ్మా!" అని చెప్పించుకుని, "చిత్తం, మామగారూ, మీరా బోగందాన్ని వదిలేసే తప్ప నేను మీ పిల్లతో కాపరం చెయ్యలేను; క్షమించండి!" అని బెట్టుచేసి, ఆయన్ను రిఫారం చేసినా భార్యను తీసుకు చక్కా వదామని: మరి ఆయన నోటంట ఆ మాట రావాలంటే కనీసం మూడు సంవత్సరాలైనా ఓపిక పట్టాలి. అప్పుడుగాని సంఘం ఆయన మీదికి తన తిక్ష దృష్టి ప్రసరింప చెయ్యదాయె!

పోనీ ఈ రోపల పుకారు చేస్తే ఫూని వారల్లుడు పెళ్లాన్ని ఒక్కడటా అని: చేశాను: ఏమీ ఫలం కలగలేదు.

మరో ఆరునెలు చూసి రోషం పట్టలేక ఓ రోజు మా మామగారూ బయలుదేరాను. ఆయన నన్ను గౌరవంగానే చూశాడు. నేను ఆయన గౌరవం అట్టాపుంచి ప్రచండమైన ఉపన్యాసం ఇచ్చాను - ఆయన కేళ్ళొచ్చినై కాని బుద్ధి రాలేదన్నాను; (పాపం ఆయన కప్పటికి ముప్పై ఏళ్ళే!) తను సంఘంలో వున్న సంగతి, తను దాన్ని అతిక్రమించటంవల్ల మా కందరికీ ఎంత తలవంపు అవుతున్నదో నలుగురో, ఆ సంగతి తెలియజేశాను; ముందు తెలిసుంటే ప్రాణం పోయినా ఈ సంబంధం చేసుకుని ఉండేవాణి కానన్నాను; తను ఆ బోగందాన్ని వదిలేసేదాకా, నేను యింట్లో అడుగు పెడతాననుకోవటం పట్టి భ్రమ అన్నాను.

"ఆ! నీకు నా మీద ఉన్న ఆపేక్ష కొద్దీ ఆ మాటంటున్నావు కాని ఇప్పుడు రాలేదా ఏమిటి?" అన్నాడు తొందరపడకుండా. దాంతో మరింత మండిపోయి మరింత పేలాను.

ఆయనతో మాట్లాడుతుండగానే ఒక దివ్యమైన ఆలోచన తట్టింది; నే నిప్పుడే వెళ్లి నా భార్యను నాతో మాయింటికి వచ్చెయ్యమంటే? ఎందుకంటే, ఇటువంటి కిష్ట పరిస్థితులో మొగుడటా అడగానే భార్య వచ్చేయటం కదు - అవేవీ? - కథలో వాటిలో. వెంటనే మా మామగారిని వదిలిపెట్టి గబగబా లోపలికి వెళ్ళాను. నా పెళ్ళాం లోపల ఏదో అలుకుంటున్నది. దాన్ని చూడగానే నేను నిలువునా వెన్న కరిగినట్టు కరగటం మొదలుపెట్టాను.

"ఒరే వెధవా! ఎందుకురా నీకూ దీనికి మధ్య మీ మామగారి సానిదాన్ని తెచ్చి పెట్టుకుంటావు?" అన్నే అంది నా అంతరాత్మ. దాన్ని నోరు మూసుకోమని నా పెళ్ళాంతో "వస్తావా?" అన్నాను. నా పెళ్ళాం వెంటనే కథానాయకలే తలవంచుకొని కాలి బొటనవేలు నేలరాస్తూ ఒయ్యారంగా నన్ను చూస్తూ కోకిల మృదుమధుర స్వరంతో "ఊ!" అనక, "ఎక్కడికింది" పుట్టెడాశ్చర్యం కనబరుస్తూ. నా ఇంటికని మళ్ళా అది కొట్టేసికునింటి కన్నాను. ఇట్టా ఎట్టా వస్తానంది. కాస్తేపు నా మనస్సు విరిగిపోయినట్టు నా మనస్సునే ఒప్పించి అక్కణ్ణించి బయలుదేరాను.

వెధవపని చెయ్యటానికి కార్యదీక్ష చాలా ఉంటుందల్లే ఉంది !.....

నా ప్రయత్నం ఇంత విఫలమైతే తరవాత మరో ఎత్తు ఆలోచించాను ! ఏకంగా ఆ డోగందాని ఇల్లే కనుక్కుని దాన్నే దబాయి సే "మా మామగార్ని వదిలి పెడతావా ? లేకపోతే—" ఏ విధంగా బెదిరించాలో అప్పుడే ఆలోచించవచ్చు — స్వల్పవిషయం ! భయపడకపోతే డబ్బుకూడా తెలీలా ?

దానిలు గుడివీధిలో ఉందన్నారు; దానిపేరు చంద్రకాంతమని కూడా అన్నారు. ఆ ఇల్లు చూపించినందుకే ఒకడు నా దగ్గర అణా గుంజాడు !

నే నంతకు పూర్వం డోగం కొంపలు చూడలేదుగాని ఆ ఇల్లు అచ్చగా డోగం కొంపలేనే ఉంది. ప్రవేశించటమే చిన్న హాలోకి ప్రవేశిస్తాం. ఆ హాలో గోడలకు పాడు పటాలు తగిలించి ఉన్నై. ఒక నులక మంచం వచ్చి ఉంది. గోడ కానించి ఒక పొడుగు బలా. ఆ హాలు పక్క గోడలో రెండు వాకిళ్ళు, ఒకటి వంట ఇంట్లోకి మరోటి గదిలోకి.

నే నింటో అడుగు పెటగానే వంట ఇంట్లోనించి ఏవో నములూ నృత్యం చేస్తున్నట్టుగా నడునూ పదహారేళ్ల పిల్ల ఒకతె వచ్చింది. దివ్య సుందర విగ్రహ మంటే నమ్మండి. నన్ను చూసి నృత్యం మానేసి "ఎవరండీ కూర్చోండి !" అంది. నేను నులకమంచం మీద కూర్చున్నాను. ఆ పిల్ల ఎక్కణ్ణిం చో మరకొన్ని నములుడు పదార్థాలు సృష్టించి దవడ లాడించటం మొదలు పెట్టింది.

"చంద్రకాంతం ఉండే దీ ఇంట్లోనేనా ?" అన్నాను.

ఆ పిల్ల ఒయ్యారంగా తలతిప్పి "ఆఁ !" అంది.

"నీ పేరేమిటి ?" అన్నాను.

"దమయంతి !"

"చంద్రకాంతాని కేం కావాలి ?"

"చెల్లెల్ని"

ఈ మూడో వికారం నాకు తెలియకుండానే ప్రారంభమైంది. రొండు నిమిషాలు దమయంతితో మాట్లాడేటప్పటికి ఆ పిల్ల మీదినించి కళ్ళు పక్కకు తిప్పలేకపోయినాను. నా భార్య కథానాయకల్లే ప్రవర్తించలేక పోయిన క్షణంనించి నా మనస్సు అన్యధీనం కావటానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఇంతకన్న అందమైన కన్య ఎక్కడ దొరుకుతుంది ? నా భార్య నాతో అట్లా మాట్లాడినందుకు నేను పగ తీర్చు కోవలసిన అవసరం కూడా ఉందాయెను !

“నువ్వు వృత్తిలో ఉంటున్నావా?” అన్నాను.

“అంటే?” అంది దమయంతి అర్థం కానట్టు.

“అంటే, నాకు ఒక ముద్దు పెట్టటానికి నీ కేవిధమైన అభ్యంతరమన్నా ఉంటుందా అని!”

అంతవరకూ మంచుకుండల్లే ఉన్నాను కాని ఈ మాట అన్న తరవాత నాలో శక్తివంతమైన యంత్రం ఆడటం మొదలుపెట్టినట్టయింది. ఆ ఉద్రేకంలో చెమట కూడా పట్టింది.

దమయంతి దేవతలు మెచ్చే నవ్వొకటి నవ్వి

“ఎబ్బే! పగలేనా? రాత్రికి ఏడు గంటలకు,” అని పోబోయింది.

“ఒక్కటి!”

“రాత్రికి ఏడు గంటలకు!” అంటూ దమయంతి పడకగదిలోకి వెళ్ళి తలుపు మూసుకుంది.

చంద్రకాంతం సంగతి కనుక్కోటం మరిచిపోయినానని కనుక్కోలేదు నేను. ఆ ఇంట్లోకి పోయినవాడూ బయటికొచ్చినవాడూ ఒకడుకాడు!

ఆ రాత్రి గడియారం ప్రకారం ఏడుగంటలకు ఆ ఇంట్లో అడుగు పెట్టే టప్పటికి నేను తప్పతాగిన వాడికన్న అన్యాయంగా ఉన్నాను.

మళ్ళా హాల్లో ముస్తాబైన దమయంతే కనపడ్డది. ఆ మొహాన చిరునవ్వు లేదు.

నన్ను చూడగానే ఉత్త పొడిగౌరవం చూపించింది.

“అట్లా గదిలోకి వెళ్ళండి!” అంది. ప్రయత్నంగా గదివాకిలి సమీపించి తలుపు తెరుసుండగా నా వెనకనించి “మీ అయ్యడు గారంటే! మీ కోసం వచ్చినట్టున్నారు!” అన్నది.

మా మామగారు కుర్చీలో కూర్చుని చదువుకుంటూ నావంక తిరిగి చూడకుండానే ఆ “రావోయ్, అట్లా కూర్చో!” అన్నాడు మృదువుగా.

ముద్రణ : 1 ఏప్రిల్ 1945, చిత్రగుప్త.